
**Адміністративне право і процес;
фінансове право; інформаційне право**

УДК 342.9 (477)

DOI 10.33244/2617-4154.3(20).2025.9-18

В. Т. Білоус,

*доктор юридичних наук, професор, професор кафедри публічного права,
Державний податковий університет
email: bvt05@ukr.net*

ORCID 0000-0002-1390-1065;

М. М. Тернущак,

*доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри
адміністративного, фінансового та інформаційного права,
Ужгородський національний університет
email: mmt25@ukr.net*

ORCID 0000-0002-3370-400X;

Т. А. Постоєнко,

*здобувач вищої освіти
ННІ публічного управління та державної служби,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
email: ez.lvl.faceit@gmail.com*

ORCID 0009-0005-6384-6286

**ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ
ТА ІНШІ СУМІЖНІ КАТЕГОРІЇ:
ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВА ХАРАКТЕРИСТИКА**

У статті проведено дослідження теоретико-правової характеристики категорії «публічне адміністрування».

Стаття базується на матеріалах наукових видань, міжнародних документів. Під час проведення дослідження використовувалися методи аналізу й синтезу, порівняння та узагальнення.

Здійснено порівняльний аналіз сутнісного розуміння таких категорій: «публічне адміністрування», «державне управління», «належне урядування».

Наведено позиції та підходи адміністративно-правової школи щодо наукової інтерпретації «публічного адміністрування».

Класифіковано функції публічного адміністрування (організаційна, нормотворча, планування, управлінська, контрольна, інформаційна), розкрито їхній зміст і вплив на діяльність адміністративних органів.

Розкрито зміст принципів належного урядування (good governance) практики Ради Європи, зокрема: верховенства права, відкритості та прозорості, підзвітності, участі та представництва, ефективності та результативності, справедливості та інклюзивності, орієнтації на консенсус, відповідності, сталого розвитку, етичної поведінки.

Визначено, що державне управління фокусується на владно-імперативному впливі держави (суб'єктно-орієнтований підхід, вертикаль влади) і має на меті переважно забезпечення державного інтересу, але «публічне адміністрування» є більш клієнтоорієнтованим, зосереджуючись на процесі (наданні адміністративних послуг, здійсненні процедур).

Резюмовано, що категорія «публічне адміністрування» є багатофункціональною за своєю сутністю та юридичною природою, яка знаходить практичну реалізацію через систему уніфікованих принципів і стандартів (good governance) діяльності адміністративних органів.

Змістовно публічне адміністрування охоплює координовану діяльність публічних інституцій усіх гілок влади з метою реалізації публічного інтересу та забезпечення конституційних прав, свобод та інтересів особи в адміністративно-правових та відносинах.

***Ключові слова:** публічне адміністрування, державне управління, належне урядування, адміністративні органи, публічна адміністрація, категорія, функції, принципи.*

Постановка проблеми. Наразі категорія «публічне адміністрування» активно використовується в науковому та навчальному процесах у закладах вищої освіти. Зокрема, «публічне адміністрування» активно вивчається як юридична категорія дисциплін адміністративно-правового циклу (адміністративне право, публічна служба, адміністративна реформа та ін.), що змінює ототожнення юридичних адміністративних дисциплін із категорією «державне управління».

В останні роки в закладах вищої освіти значної популярності набула окрема спеціальність D4 «Публічне управління та адміністрування», яка охоплює комплекс дисциплін політологічного, соціологічного, економічного та юридичного напрямів. Прикладами є такі дисципліни: система державної служби в Україні, документознавство, соціологічне забезпечення управлінської діяльності, публічний менеджмент, управління персоналом, тайм-менеджмент, правознавство, електронне урядування, проектний менеджмент у публічному адмініструванні, стратегічне управління соціально-економічним розвитком тощо.

Заміна й оновлення категоріально-термінологічного апарату дисциплін адміністративного циклу на прикладі категорій «державного управління» та «публічного адміністрування» зумовлені запозиченням зарубіжної термінології. Однак це не зовсім так і тільки частково відповідає дійсності. Тому, на нашу думку, для визначення сутності та місця

категорії «публічне адміністрування» в адміністративно-правовій теорії спочатку розглянемо зміст категорії «державне управління».

Мета статті – визначення сутності та змісту категорії «публічне адміністрування та співвідношення з іншими суміжними категоріями».

Виклад основного матеріалу. В адміністративно-правовій науці досі не вироблено сталих підходів тлумачення змісту окремих категорій адміністративного права та процесу.

У юридичній літературі управління визначається «як комплекс необхідних засобів впливу на групу суспільства або його окремих ланок з метою їх упорядкування, збереження якісної специфіки, вдосконалення і розвитку». Відповідне трактування дає змогу виокремлювати самостійну сферу соціального управління, що складається із управління суспільством, державного управління, управління в громадських організаціях та управління виробництвом [1, с. 70].

Так, колективом учених на чолі з академіком Національної академії державного управління при Президентові України Ю. В. Ковбасюком розроблено та уніфіковано класифікацію існуючих у теорії державного управління варіантів визначення самого поняття «управління» за такими підходами (критеріями): загальним (організація діяльності відповідно до вимог об'єктивних законів; наука і практика керівництва організаціями; наука і мистецтво, в якому поєднується об'єктивне й індивідуальне; організація та реалізація цілеспрямованих впливів; організація та координація діяльності з використання ресурсів з метою досягнення бажаного результату; механізм, що реалізує систему інтересів усіх учасників виробництва: суспільних, колективних, індивідуальних); функціональним (цілеспрямована координація суспільного відтворення; планування, організація, мотивація праці і контроль; планування, організація, управління персоналом, мотивація та контроль; цілеспрямований вплив на колективи людей з метою організації та координації їх діяльності); процесуальним (процес діяльності, ухвалення й реалізація управлінських рішень; процес або форма діяльності, що передбачає керівництво певною групою людей під час орієнтації її на досягнення мети організації; особистий вплив керівника на поведінку інших для досягнення певної мети (тобто пошук відповідних управлінських рішень, їхня реалізація і контроль ефективності); усвідомлена цілеспрямована діяльність людини, за допомогою якої вона упорядковує та підкоряє своїм інтересам елементи зовнішнього середовища – суспільства, живої та неживої природи, техніки; системна, конкретна практична діяльність із свідомої організації всього суспільного виробництва на всіх стадіях його поширеного відтворення; цілеспрямований вплив на об'єкт управління для зміни його стану або поведінки відповідно до змінюваних обставин); суб'єктно-об'єктним (упорядкування, регулювання будь-якої системи за умов змінювання внутрішнього середовища; цілеспрямована взаємодія між суб'єктом і об'єктом у системі управління, є елементом організації процесу досягнення мети, вирішення завдань; усвідомлена діяльність людей, спрямована на створення оптимальних умов функціонування об'єкта; діяльність органів і кадрів управління щодо впливу на керований об'єкт за допомогою обраних методів для досягнення поставленої мети) [2, с. 7].

У нормативно-правовій базі України визначення категорії «державне управління» подає термінологічний словник Концепції адміністративної реформи в Україні, затвердженої ще 1998 року Указом Президента України «Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні»: «Державне управління трактується як вид діяльності держави, що полягає у здійсненні нею управлінського, тобто організуючого впливу на ті сфери і галузі суспільного життя, які вимагають певного втручання держави шляхом використання повноважень виконавчої влади» [3]. Водночас законодавець наголошує, що державне управління здійснюється і за межами функціонування виконавчої влади, наприклад на рівні державних підприємств, установ і організацій. Відтак Концепція резюмує, що поняття «державне управління» за змістом є ширшим, ніж поняття «виконавча влада».

Звертаючись до особливостей англomовного перекладу, термін «державне управління», як і «публічне адміністрування», прямо перекладається як «public administration». Проте специфіка англomовного перекладу й різного застосування слів, згідно зі змістом, зумовленого тлумаченням одних і тих самих термінів, відповідний переклад відбуватиметься по-різному, тому «державне управління» в англomовному обігу також потрібно розглядати як «governance» чи «state control». У цьому сенсі найбільш контроверсійним нам видаються англomовні версії перекладу терміна «адміністративні органи». Так, з позиції англomовного трактування термін «адміністративні органи» можна перекладати як «administrative bodies», «administrative authorities», «administrative agencies», «government», «state administrations». Відтак в англomовному обігу один і той самий термін, залежно від ситуації та лексичного значення, виражатиметься по-різному, використовуватиметься ряд однотипних термінів, що не є рідкістю, а навпаки, широко застосовується, особливо в юридичній та економічній практиках [4].

На відміну від державного управління публічне адміністрування являє собою практичну діяльність органів державної влади (виконавчої) та органів місцевого самоврядування щодо реалізації публічної влади через управління суспільними процесами та здійснення адміністративних процедур переважно надання адміністративних послуг. Водночас ключова відмінність полягає в зміні парадигми: якщо «державне управління» фокусується на владно-імперативному впливі держави (суб'єктно-орієнтований підхід, вертикаль влади) і має на меті переважно забезпечення державного інтересу, то «публічне адміністрування» є більш клієнтоорієтованим, зосереджуючись на процесі (наданні послуг, процедурах) і досягненні публічного інтересу, з активним залученням недержавних суб'єктів та дотриманням принципів законності, прозорості й ефективності. Фактично публічне адміністрування є модернізованим, демократичним підходом до здійснення виконавчо-розпорядчої діяльності.

Р. О. Учем та С. Е. Ерунке публічне адміністрування розглядають у контексті інтегральної та управлінської шкіл, наголошуючи, що публічне адміністрування є «відносно широкою та всеохоплювальною сферою та не вказує на конкретну спрямованість і обсяг державного управління. Сфера публічного адміністрування виходить за межі урядової діяльності та правлячих кіл, охоплюючи в себе інші сфери, а саме церковну, ринкову, поштових послуг, транспортних і міжнародних відносин тощо». Однак для

більш детального розуміння масштабів публічного адміністрування доцільно використовувати такі наукові школи: інтегральну, управлінську. Інтегральна школа інтерпретує публічне адміністрування відповідно до загальної суми всіх заходів, здійснених у рамках виконання державної політики. Ці заходи містять не тільки управлінську та технічну, але й канцелярську функції. Центральним аргументом учених інтегральної школи є те, що публічна адміністрація охоплює всю діяльність держави, яка здійснюється однією або всіма трьома гілками влади. Управлінська школа тлумачить публічну адміністрацію як зону, яка стосується лише тих, хто займається виконанням управлінських та організаційних функцій у державних органах. Це означає, що суб'єкти публічного адміністрування, згідно з управлінською школою, відповідальні за планування, програмування й керування діяльністю адміністративного органу. Функції відповідних суб'єктів численні та спрямовані на досягнення певної цілі. Уперше відповідні функції було окреслено 1980 року, використовуючи абревіатуру POSDCORB: P – планування; O – організація; S – кадри; D – напрям; CO – координація; R – звітність; B – бюджетування [5].

Професор В. Колпаков стверджує, що «публічна адміністрація як правова категорія має два виміри: функціональний і організаційно-структурний. У функціональному вимірі публічна адміністрація являє собою діяльність відповідних структурних утворень з виконання функцій, спрямованих на реалізацію публічного інтересу. А в організаційно-структурному вимірі публічна адміністрація – це сукупність органів, які утворюють для здійснення (реалізації) публічної влади, зокрема, влади народу як безпосереднє народовладдя; державної влади – законодавчої, виконавчої, судової; місцевого самоврядування» [6, с. 21].

Специфіка публічного адміністрування прослідковується згідно з науковим підходом, описаним у книзі «Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права» авторства Ебергард Шмідт-Ассманн у розрізі аналізу традиційних підходів класифікації теорій організації, а саме:

– організації як системи обробки інформації: збирання й обробка інформації; розподіл потоків інформації всередині та між організаційними одиницями; освоєння зовнішніх джерел інформації;

– організації як координаційні системи: інструменти та процедури внутрішнього узгодження та формування волі; вертикальна та горизонтальна координація; органи та позиціонування волевиявлення; особливі механізми координації;

– владні структури організацій: реалізація державної влади й особливі організаційні заходи її законодавчого закріплення в системі правової демократичної держави; ієрархічні способи ухвалення рішень; участь у реалізації влади через делегування та залучення до участі;

– формальні та неформальні організації: значення організаційно-правових форм; повноваження щодо вибору форми; юридична якість організаційного права; допустимість і межі допустимості для неформальних організацій;

– організаційні зв'язки: самостійність і несамостійність організаційних одиниць всередині системи публічної адміністрації; різні види залежності; механізми зовнішньої

координації (право, фінанси, вказівки); організаційно-правові кола та їхній порядок за вимогами вчення про правовідносини;

– організація й оточення: організаційні форми у проміжній сфері між публічною адміністрацією і суспільством; участь адміністративних організаційних одиниць у діяльності підприємств і спілок (змішано-господарські підприємства); системи переговорів» [7, с. 306–307].

Сьогодні у вітчизняній адміністративно-правовій науці превалює підхід, який інтерпретує публічне адміністрування як форму реалізації публічної влади, а саме як адміністративну діяльність суб'єктів публічної адміністрації, яка є зовнішнім виразом реалізації завдань (функцій) виконавчої влади, що здійснюється з метою задоволення публічного інтересу й негативно відмежовується від законодавчої судової та політичної діяльності [8, с. 18].

Зі свого боку функції публічного адміністрування доцільно розглядати через призму видів діяльності державних і муніципальних органів, спрямованих на реалізацію політичних питань, задоволення публічних суспільних потреб і забезпечення належного урядування.

Класифікація функціоналу публічного адміністрування загалом відбувається на основі інструментарію (форм і методів діяльності) адміністративних органів. На нашу думку, до відповідних функцій публічного адміністрування доцільно віднести:

1) організаційну функцію, яка полягає у створенні й діяльності структури органів публічної влади та розподілі повноважень і координація діяльності між органами та їхніми структурними підрозділами;

2) нормотворчу функцію, зміст якої зводиться до ухвалення нормативно-правових актів (постанов, розпоряджень, рішень) у сфері публічного управління та встановлення правил і стандартів для різних сфер суспільного життя. Варто зазначити, що на основі реалізації відповідної функції в подальшому здійснюється ухвалення адміністративних (індивідуальних) актів;

3) функція планування, а саме визначення стратегічних цілей розвитку держави та регіонів у різних сферах публічного адміністрування й територіальних громад. Зокрема, розробка програм, планів і прогнозів економічного, соціального, екологічного розвитку та інших аспектів;

4) управлінську функцію, публічне управління виконавчої вертикалі на основі принципів «good governance», адміністративно-процедурну діяльність, надання публічних послуг, зокрема адміністративних, та управління громад, фінансове управління, управління комунальною власністю тощо;

5) контрольну функцію, що передбачає нагляд за дотриманням законодавства, моніторинг ефективності діяльності адміністративних органів, питання притягнення до юридичної відповідальності;

6) інформаційно-комунікативну функцію, поширення офіційної інформації, надання доступу до публічної інформації, прозорість і відкритість діяльності влади на всіх рівнях, взаємодію з громадськістю.

Варто підкреслити, що реалізація вказаних функцій не може бути ефективною та правомірною без інтеграції стандартів належного урядування (good governance). Наприклад, нормотворча функція повинна здійснюватися з урахуванням принципу прозорості й участі, забезпечуючи громадські консультації та відкритість проектів актів. Управлінська функція (зокрема, надання адміністративних послуг) безпосередньо вимагає дотримання принципів ефективності й результативності (швидкість, мінімізація витрат) і справедливості й інклюзивності (рівний доступ). Контрольна функція зі свого боку є проявом принципу підзвітності адміністративних органів. Отже, функції відображають, *що* робить публічна адміністрація, а принципи належного урядування визначають, *як* вона має це робити.

В основі публічного адміністрування стоять базові правила та стандарти, яких мають дотримуватися адміністративні органи, щоб забезпечити ефективне, справедливе, прозоре й підзвітне управління суспільством. Вони називаються принципами належного урядування (good governance), які сформульовані в різних міжнародних документах (ООН, Рада Європи, Світовий банк, OECD тощо) і стали орієнтиром для демократичних держав світу.

У практиці Ради Європи виділяють 12 принципів належного урядування, які застосовуються для оцінювання роботи органів публічної влади. Серед основних принципів належного урядування є конституційні та адміністративні принципи, а також політико-управлінські принципи: верховенство права (діяльність органів влади повинна відповідати закону, гарантувати захист прав і свобод людини), відкритість і прозорість (відкритість публічних послуг, доступ громадян до інформації про діяльність влади), підзвітність (відповідальність посадових осіб і органів перед суспільством), участь та представництво (залучення населення до прийняття рішень, врахування їхніх інтересів), ефективність і результативність (розгляд та вирішення справ з найменшими витратами коштів та інших ресурсів, у простий та ефективний спосіб, використання ресурсів раціонально), справедливість та інклюзивність (рівний доступ усіх груп населення до послуг та рішень, недискримінація, політика щодо осіб з обмеженими можливостями), орієнтація на консенсус (пошук балансу інтересів і рішень, прийнятних для суспільства), відповідність (дії влади повинні бути співмірними цілям, яких вона прагне досягти), превентивність інновації та сталий розвиток (ухвалення рішень з урахуванням довгострокових наслідків для суспільства й довкілля), етична поведінка (відповідність поведінки моральним нормам і цінностям у соціумі або професійній сфері) [9; 10].

Висновки. Отже, публічне адміністрування є багатофункціональною категорією за своєю сутністю та юридичною природою, що визначає систему уніфікованих принципів і стандартів (good governance) діяльності адміністративних органів з метою задоволення публічного інтересу.

Зміст публічного адміністрування охоплює координовану діяльність публічних інституцій усіх гілок влади щодо реалізації публічного інтересу, спрямовану на забезпечення конституційних прав, свобод та інтересів особи в адміністративно-правових та відносинах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Державне управління : підручник : у 2 т. / ред. кол. : Ю. В. Ковбасюк (голова), К. О. Ващенко (заст. голови), Ю. П. Сурмін (заст. голови) та ін. ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. К. – Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
2. Кісіль З. Р., Кісіль Р. В. Адміністративне право : навч. посіб. 3-тє вид. Київ : Алерта ; ЦУЛ, 2011. 696 с.
3. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 № 810/98. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98>
4. Тернушчак М. М. Адміністративний процес у публічному адмініструванні : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.07 / Державний науково-дослідний інститут Міністерства внутрішніх справ України. Київ, 2020. 401 с.
5. Uchem R. O., Erunke C. E. Nature and scope of public administration. *International Journal of Development and Sustainability*. 2013. № 1. P. 177–182. URL : <https://isdsnet.com/ijds-v2n1-13.pdf>
6. Колпаков В. К. Предмет адміністративного права: поняття, структура і система адміністративно-правових відносин. Питання адміністративного права. Кн. 2 / відп. за вип. Н. Б. Писаренко. Харків : ООО «Оберіг», 2018. С. 8–25.
7. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права. Ебергард Шмідт-Ассманн. 2-ге видання. Київ : К.І.С., 2009. 552 с.
8. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галунько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.
9. Recommendation CM/Rec(2007)14 of the Committee of Ministers to member states on the principles of good democratic governance at local level. URL : <https://rm.coe.int/recommendation-of-the-committee-of-ministers-to-member-states-on-the-l/1680a1f502>
10. The European Strategy for Innovation and Good Governance at Local Level. URL : <https://rm.coe.int/1680746f16>

REFERENCES

1. Derzhavne upravlinnia : pidruchnyk : u 2 t. / red. kol. : Yu. V. Kovbasiuk (holova), K. O. Vashchenko (zast. holovy), Yu. P. Surmin (zast. holovy) ta in. ; Nats. akad. derzh. upr. pry Prezydentovi Ukrainy. K. – Dnipropetrovsk : NADU, 2012. T. 1. 564 s.
2. Kisil Z. R., Kisil R. V. Administratyvne pravo : navch. posib. 3-te vyd. Kyiv : Alerta ; TsUL, 2011. 696 s.
3. Pro zakhody shchodo vprovadzhennia Kontseptsii administratyvnoi reformy v Ukraini : Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 22.07.1998 № 810/98. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98>
4. Ternushchak M. M. Administratyvnyi protses u publichnomu administruvanni : dys. ... d-ra yuryd. nauk : 12.00.07 / Derzhavnyi naukovy-doslidnyi instytut Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy. Kyiv, 2020. 401 s.

Білоус В. Т., Тернушчак М. М., Постоєнко Т. А. Публічне адміністрування та інші суміжні категорії: теоретико-правова характеристика

5. Uchem R. O., Erunke C. E. Nature and scope of public administration. *International Journal of Development and Sustainability*. 2013. № 1. P. 177–182. URL : <https://isdsnet.com/ijds-v2n1-13.pdf>
6. Kolpakov V. K. Predmet administratyvnoho prava: poniattia, struktura i systema administratyvno-pravovykh vidnosyn. Pytannia administratyvnoho prava. Kn. 2 / vidp. za vyp. N. B. Pysarenko. Kharkiv : OOO «Oberih», 2018. S. 8–25.
7. Zahalne administratyvne pravo yak ideaia vrehuliuvannia: osnovni zasady ta zavdannia systematyky administratyvnoho prava. Eberhard Shmidt-Assmann. 2-he vydannia. Kyiv : K.I.S., 2009. 552 s.
8. Administratyvne pravo Ukrainy. Povnyi kurs : pidruchnyk / Halunko V., Dikhtievskiy P., Kuzmenko O., Stetsenko S. ta in. Kherson : OLDI-PLIuS, 2018. 446 s.
9. Recommendation CM/Rec(2007)14 of the Committee of Ministers to member states on the principles of good democratic governance at local level. URL : <https://rm.coe.int/recommendation-of-the-committee-of-ministers-to-member-states-on-the-l/1680a1f502>
10. The European Strategy for Innovation and Good Governance at Local Level. URL : <https://rm.coe.int/1680746f16>

V. T. Bilous, M. M. Ternushchak, T. A. Postoienko. PUBLIC ADMINISTRATION AND OTHER RELATED CATEGORIES: THEORETICAL AND LEGAL CHARACTERISTICS

The article provides a theoretical and legal description of the category of "public administration".

The article is based on materials from scientific publications and international documents. The research was conducted using methods of analysis and synthesis, comparison and generalization.

A comparative analysis of the essential understanding of categories such as "public administration", "state administration" and "good governance" was carried out.

The positions and approaches of the administrative and legal school regarding the scientific interpretation of "public administration" are presented.

The functions of public administration (organizational, regulatory, planning, managerial, control, informational) are classified, and their content and impact on the activities of administrative bodies are revealed.

The content of the principles of good governance in the practice of the Council of Europe is revealed, in particular: the rule of law, openness and transparency, accountability, participation and representation, efficiency and effectiveness, fairness and inclusiveness, consensus orientation, compliance, sustainable development, and ethical behavior.

It is determined that public administration focuses on the authoritative and imperative influence of the state (subject-oriented approach, vertical power structure) and aims primarily to ensure the public interest, while "public administration" is more customer-oriented, focusing on the process (provision of administrative services, implementation of procedures).

In summary, the category of "public administration" is multifunctional in its essence and legal nature, which is implemented in practice through a system of unified principles and standards (good governance) of administrative bodies.

In essence, public administration encompasses the coordinated activities of public institutions of all branches of government with the aim of realizing the public interest and ensuring the constitutional rights, freedoms, and interests of individuals in administrative and legal relations.

Keywords: *public administration, public management, good governance, administrative bodies, public administration, category, functions, principles.*

Стаття надійшла до редколегії 3 жовтня 2025 року